

Advies

Theologische Universiteit Apeldoorn

De Reviewcommissie (hierna commissie) heeft kennisgenomen van het voorstel van de Theologische Universiteit Apeldoorn (hierna TUA) dat het College van Bestuur met zijn brieven van 3 mei 2012 ("Prestatieafspraken 2012-2016") en 19 juni 2012 (kenmerk E19-06-2012, met vier bijlagen: de reactie op het gespreksverslag, de reactie op technische vragen, een herziene Prestatieafspraken 2012-2016 en de Factsheet NSE 2011) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft gezonden.

De commissie heeft het voorstel van de TUA beoordeeld aan de hand van het beoordelingskader dat de staatssecretaris van OCW heeft vastgesteld (brief aan de Tweede Kamer van 7 maart 2012) en bij brief van 5 maart bekend heeft gemaakt aan de universiteiten en hogescholen die bij de hoofdlijnenakkoorden zijn betrokken.

De commissie heeft op 5 juni 2012 een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van de TUA. Naar aanleiding van vragen van de commissie heeft de TUA het voorstel toegelicht.

Profiel

De TUA beschrijft haar profiel als volgt.

De Theologische Universiteit Apeldoorn (TUA) is een kleinschalige universiteit die, verbonden aan de Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK) in Nederland, zich inzet voor de wetenschappelijke toerusting en de praktisch-geestelijke vorming van aanstaande theologen (de predikantenopleiding). De TUA doet dit met een open oog voor de context van de samenleving. De kerkelijke en maatschappelijke relevantie van een vitale gereformeerde theologie is een permanent onderwerp van doordenking en onderzoek. De TUA excelleert in Bijbelonderzoek, en kennis van de Reformatie en haar geschiedenis met een concentratie op de studie van de bronteksten. De TUA zoekt actieve samenwerking met verwante organisaties en instellingen in binnen- en buitenland, onder andere door participatie in (inter-)nationale onderzoeksprojecten. De TUA wil een breed gereformeerd theologisch instituut zijn met internationale verbinding en uitstraling. Ze heeft de ambitie om meer interdisciplinair onderzoek te doen en haar valorisatieactiviteiten te moderniseren.

De commissie heeft het voorstel beoordeeld aan de hand van de criteria:

- ambitieniveau en realiteitsgehalte;
- uitvoerbaarheid.

De commissie heeft er van afgezien om het voorstel te beoordelen op het criterium 'aansluiting bij nagestreefde ontwikkelingen op stelselniveau'. De commissie onderkent dat dit criterium moeilijk is te relateren aan het bijzondere profiel van de levensbeschouwelijke universiteiten, waaronder de TUA. In het beoordelingskader worden voor het criterium 'aansluiting' twee hoofdprioriteiten benoemd: zwaartepuntvorming en onderwijsdifferentiatie. Daarbij is van belang dat door de instellingen wordt ingespeeld op twee specifieke beleidsdoelen: bijdragen aan de topsectoren en EU-programma's alsmede aansluiten bij sectorplannen. De commissie heeft de voorstellen van de levensbeschouwelijke universiteiten bestudeerd en is tot de conclusie gekomen dat de genoemde prioriteiten onvoldoende verenigbaar zijn met het karakter van deze instellingen. Het is daarom voor de commissie niet mogelijk om op een

zodanige wijze een oordeel te vormen aan de hand van het criterium 'aansluiting' dat recht wordt gedaan aan de eigen aard van deze instellingen. Omdat een volledige toepassing van het beoordelingskader ernstig tekort zou doen aan het instellingsvoorstel en tot zwaarwegende onbillijkheid voor de TUA zou leiden, spreekt de commissie dus geen oordeel uit over het criterium 'aansluiting'.

De commissie beoordeelt het voorstel van de TUA als volgt.

Ambitie

De commissie constateert met betrekking tot *onderwijskwaliteit en studiesucces* dat de ambities van de TUA ten aanzien van rendement en uitval uitgaan van *alle* voltijdstudenten in de administratie. Daardoor wijken deze af van het '1cijferHO'-bestand dat door de meeste universiteiten in Nederland wordt gehanteerd. De commissie accepteert deze keus omdat deze meer recht doet aan het eigen karakter van de instelling en haar studentenpopulatie. De eigen aard van instelling en studentenpopulatie in aanmerking genomen is de geformuleerde doelstelling ten aanzien van rendement, in samenhang met het streven naar het terugdringen van uitval, naar het oordeel van de commissie voldoende ambitieus. De voornemens zijn realistisch gezien de maatregelen die de TUA neemt op het gebied van persoonlijke begeleiding, herstructurering van de opleiding, intakegesprekken en de professionalisering van de docenten. De TUA scoort reeds zeer hoog op de indicator studenttevredenheid en wil dit hoge niveau vasthouden. De ambitie ten aanzien van het percentage docenten in bezit van een BKO-certificaat is eveneens zeer hoog en ook realistisch, gelet op het pakket aan maatregelen voor training en coaching van nieuwe en zittende medewerkers. Het niveau van de indirecte kosten bij de TUA is hoog, ook in vergelijking met de andere kleine universiteiten. De TUA zet in op stabilisatie van dat niveau en dat is naar het oordeel van de commissie weinig ambitieus. De voornemens ten aanzien van de onderwijsintensiteit zijn naar het oordeel van de commissie voldoende en realistisch. De commissie concludeert dat het instellingsvoorstel goede voornemens bevat met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces.

De commissie constateert met betrekking tot het *onderzoek* dat de samenwerking met de Theologische Universiteit Kampen (TUK) zal worden voortgezet. Het onderzoek wordt heringericht in drie programma's die interdisciplinair - en niet meer op basis van theologische disciplines - zijn opgezet. De TUA formuleert een aantal concrete outputdoelstellingen met betrekking tot haar onderzoek, voorzien van numerieke streefwaarden over de periode 2012-2014, zoals het aantal wetenschappelijke artikelen. De beperkte onderzoekscapaciteit van de TUA in aanmerking nemend, concludeert de commissie dat het voorstel goede voornemens bevat met betrekking tot het onderzoekbeleid.

Wat het onderwerp *valorisatie* betreft constateert de commissie dat de TUA een eigen invulling aan het begrip valorisatie geeft, passend bij het profiel van de instelling. In het voorstel wordt een aantal concrete initiatieven op het gebied van kennisoverdracht gepresenteerd en maakt de TUA duidelijk dat zij haar valorisatieactiviteiten meer vraaggericht wil organiseren. Zo maakt de TUA het mogelijk dat belangstellenden als 'contractant' losse vakken volgen. Met de TUK en de Gereformeerde Hogeschool Zwolle (GHZ) zal worden samengewerkt ten aanzien van het aanbod van kennis voor het werkveld, via cursussen, symposia en dergelijke. De commissie concludeert dat het voorstel goede voornemens bevat met betrekking tot valorisatie.

Gegeven bovenstaande conclusies met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces, het onderwijsaanbod, onderzoek en valorisatie, alles afwegende, beoordeelt de commissie het instellingsvoorstel als ambitieus en realiseerbaar.

Uitvoerbaarheid

De commissie constateert met betrekking tot de uitvoerbaarheid van de voornemens dat de TUA als kleine universiteit relatief kwetsbaar is voor schommelingen in studentenvoorkeuren en het nationale beleid rondom studiefinanciering,

deeltijdstudenten en onderzoekssubsidies. De TUA maakt voldoende duidelijk hoe zij haar onderwijsambities wil realiseren, onder andere door middel van het bindend studieadvies na het propedeusejaar en de inzet op het gebied van voorlichting en intakegesprekken voor studenten. De commissie constateert dat het instellingsvoorstel echter niet concreet maakt welke capaciteit en middelen zullen worden ingezet voor de verschillende onderwijsdoelen. De commissie verwacht ten aanzien van het onderzoek dat de samenwerking met de TUK de uitvoerbaarheid ten goede komt. De TUA geeft duidelijk aan wat het ingezette beleid inhoudt en wat de onderzoekscapaciteit is en zal zijn. De TUA maakt eveneens duidelijk wat het ingezette professionaliseringsbeleid voor haar medewerkers inhoudt. Verder heeft de TUA het voornemen om de valorisatie-activiteiten te monitoren aan de hand van concrete indicatoren.

De commissie beoordeelt het instellingsvoorstel als uitvoerbaar.

Facultatieve indicatoren

De commissie constateert dat TUA aanvullende indicatoren heeft geformuleerd om specifieke ambities en/of de uitvoering van ambities verder te concretiseren. Dit betreft onder andere de volgende indicatoren: 'Het aantal wetenschappelijke artikelen op 45 (waarvan 10 refereed)' (p. 17), 'Het aantal vakpublicaties op 24, waarvan 3 boeken' (p. 17), 'Het aantal dissertaties op 2' (p. 17), 'Het aantal wetenschappelijke boeken op 3' (p. 17), en 'Het aantal congressen met TUA als (mede-) organisator op 11' (p. 17).

Advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Op grond van de beoordeling van het voorstel van de Theologische Universiteit Apeldoorn op basis van de twee criteria (ambitieniveau en realiteitsgehalte en uitvoerbaarheid), komt de commissie tot het volgende advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap:

1. De commissie adviseert, op grond van de hierboven gegeven argumenten, om voor het voorstel van de Theologische Universiteit Apeldoorn het criterium 'aansluiting' op grond van de hardheidsclausule (art. 9, 7^e lid AMvB) buiten toepassing te laten.
2. De commissie beoordeelt het ambitieniveau en realiteitsgehalte van het voorstel voor de voorwaardelijke financiering van de Theologische Universiteit Apeldoorn als toereikend. In bijlage 1 zijn de nulmeting en de streefcijfers voor de indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces opgenomen.
3. De commissie beoordeelt het voorstel van de Theologische Universiteit Apeldoorn als toereikend voor het selectieve budget.

Namens de Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek,

prof. dr. F.A. van Vught, voorzitter

Bijlage 1a: Verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

	nulmeting	ambitie 2015
(WO1b) Kwaliteit /excellentie: Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen	4,2	4,2
(WO2) Studiesucces: Uitval	16,0 %	15,0 %
(WO3) Studiesucces: Switch	nvt	nvt
(WO4) Studiesucces: Bachelorrendement	86,0 %	75,0 %
(WO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	0 %	75,0 %
(WO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	0 %	0 %
(WO7) Maatregelen: Indirecte kosten	35,0 %	32,5 %

Bijlage 1b: Gebruikte definities verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

*In deze bijlage geeft de commissie aan of uw instelling de RCHOO definitie en nadere omschrijving heeft gebruikt en waar een eventuele andere invulling van de nadere omschrijving en gebruikte methode en databron staat beschreven. Onder 'pag nulmeting' en 'pag ambitie' wordt aangegeven waar een omschrijving in het voorstel is gevonden.
Een uitgebreide versie van dit overzicht ontvangt u van het Ministerie van OCW.*

Indicator	Definitie
(WO1b) Kwaliteit /excellentie: Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen	<p>Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 20 juni 2012</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="11-12; brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="12; brief"/></p>
(WO2) Studiesucces: Uitval	<p>Het aandeel van het totaal aantal voltijd bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na één jaar niet meer bij dezelfde instelling in het hoger onderwijs staat ingeschreven</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 20 juni 2012</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="12 brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="12"/></p>
(WO3) Studiesucces: Switch	<p>-</p> <p>pag nulmeting: <input type="text"/> pag ambitie: <input type="text"/></p>
(WO4) Studiesucces: Bachelorrendement	<p>Het aandeel van de voltijd bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij dezelfde instelling inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studietijd + één jaar (C+1) bij dezelfde instelling het bachelorsdiploma behaalt</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 20 juni 2012</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="13-14"/> pag ambitie: <input type="text" value="14"/></p>
(WO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	<p>Het aandeel docenten (WP) met een basiskwalificatie onderwijs in het totaal aantal docenten (WP)</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 20 juni 2012</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="14"/> pag ambitie: <input type="text" value="4"/></p>

Indicator	Definitie
(WO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	<p data-bbox="831 277 1305 376">Het aandeel van de voltijd bachelor opleidingen met minder dan 12 geprogrammeerde contacturen en overige gestructureerde uren (klokuren per week) in het eerste jaar van voltijd bachelor opleidingen.</p> <p data-bbox="831 409 986 432">Definitie RCHOO.</p> <p data-bbox="831 459 1305 479">pag nulmeting: <input data-bbox="976 459 1051 479" type="text" value="15"/> pag ambitie: <input data-bbox="1214 459 1305 479" type="text" value="15"/></p>
(WO7) Maatregelen: Indirecte kosten	<p data-bbox="831 517 1305 591">Overheadformatie (generiek en O&O ondersteuning) als percentage van de totale formatie.</p> <p data-bbox="831 624 1305 698">Definitie RCHOO. Betreft overheadformatie (generiek en O&O ondersteuning) als percentage van de totale formatie. Zie ook brief 20 juni 2012.</p> <p data-bbox="831 725 1305 745">pag nulmeting: <input data-bbox="976 725 1051 745" type="text" value="20"/> pag ambitie: <input data-bbox="1214 725 1305 745" type="text" value="20; brief"/></p>

Bijlage 2: Scores bij de beoordeling van het voorstel van de Theologische Universiteit Apeldoorn

Score aan de hand van paragraaf 3 van het beoordelingskader (brief staatssecretaris van OCW 7 maart 2012):

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	4
Uitvoerbaarheid	4